

Враховуючи цільову спрямованість, під інноваційною сприйнятливістю ми розуміємо рівень готовності, зацікавленості та можливостей суб'єкта господарювання впроваджувати нові ідеї з метою системного оновлення соціальних, екологічних, економічних, технічних, технологічних, організаційних та управлінських підсистем.

Таким чином, оцінка інноваційної сприйнятливості підприємств аграрного сектору економіки забезпечить встановлення слабких сторін, на основі чого можливо розроблення певних активізаційних механізмів та можливостей, використання яких сприятиме дифузії інновацій. При цьому подальші дослідження повинні лежати в площині розроблення механізмів активізації попиту на інновації з боку всіх потенційних споживачів інновацій, методики оцінки факторів, які впливають на швидкість інновацій та механізмів підвищення результативності їх дій адекватних особливостям аграрного сектора економіки.

Список використаних джерел:

1. Гудзинський О. Д., Судомир С. М., Гуренко Т. О. Теоретико-методологічні засади результативного управління розвитком сільськогосподарських підприємств: монографія. К.: ЦП «Компринт», 2017. 411 с.
2. Гудзинський О. Д., Судомир С. М., Гуренко Т. О. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): монографія. К.: ІПК ДСЗУ, 2010. 212 с.

Стадник Вікторія

к.е.н., ст. викладач кафедри менеджменту
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ

У вітчизняній та зарубіжній літературі приділяється багато уваги питанням органічного агровиробництва. Основними науковцями які досліджували дану проблему у своїх працях є: В. Власов, І Дідич, С. Ілляшенко, Л. Мельник, В. Шлапак та інші. Серед зарубіжних науковців можна виділити Р. Алексахіна, А. Голубева, Г. Добиша та інші.

Лідерами із застосування стратегії екологічно чистого виробництва стали країни Центральної та Східної Європи. Ця стратегія здатна формувати систему принципів та механізмів екологізації виробництва й комплексно вирішувати екологічні та економічні проблеми.

Головною умовою здобутку позитивної відтворювальної динаміки аграрного виробництва є екологізація землі використання. Здобуток позитивних змін кількісних і якісних параметрів землевикористання в сільськогосподарських підприємствах здійснене через реалізацію інноваційно-інвестиційних задумів за подібними напрямками: землевпорядкування; селекція й насінництво; технічне переоснащення; перехід до гумусооберігаючих технологій. Процес екологізації аграрного виробництва повинен складатися з наступних видів діяльності: стимулювання впровадження маловідходних та безвідходних технологій с.г виробництва через здійснення екологічно обумовлених бізнес-планів; дієва селекційна діяльність та використання новітніх агротехнологічних досягнень з метою нівелювання природної, кліматичної нестійкості галузі рослинництва; ґрунтова державна підтримка вироблення екологічно чистої, нешкідливої для агросистем та споживачів продукції, використання високоефективних технологій; методи, спрямовані на зберігання асиміляційного потенціалу та покращення якості сільськогосподарських екосистем: ґрунтозахисні методи, оптимізація господарського обороту земель та ін; формування та практичне виконання ефективного економічного механізму, який повинен інтегрувати сільськогосподарсько-еколого-економічні переваги.

Екологобезпечний розвиток сільськогосподарського виробництва полягає в розроблюванні та реалізації державних програм по підтримці органічного виробництва. Так, існує термінова потреба в реалізації державної програми по збереженню земельних ресурсів та розвитку земельних відносин. Разом з тим час впровадити єдину державну систему реєстрації прав на нерухомість, посилити контролювання за землевикористанням та охороною ґрунтів, збільшити гарантії громадянам відносно прав на земельну власність. Загалом управління сільськогосподарським природокористуванням державою повинно втілюватися в життя через виконання наступних функцій: дослідження природних сільськогосподарських ресурсів; обрахунок земель агропризначення в системі ведення земельного кадастру; аналіз використання та відтворення природних ресурсів і охорони довкілля в сільськогосподарській галузі; землевпорядження; контроль за додержанням норм і правил використання земельних і водних ресурсів та охорони навколишнього середовища; агроекологічний моніторинг та ін.

Задля відвертання й недопущення забруднення підземних вод потрібно підсилити діяльність відносно встановлення і додержання зон санітарної охорони водозаборів, вчасного тампонажу недієвих свердловин. Убезпечити

вживання населенням якісних продуктів харчування і питної води можна за допомогою проведення лабораторних дослідів аграрної продукції на наявність нітратів та інших шкідливих речовин, становлення строгого контролювання за якістю питної води в криницях і водогонах.

Задля екологізації аграрного виробництва рекомендуємо визначити головні заходи екологічної поведінки на регіональному та державному рівнях, з належною їх систематизацією за напрямками та способами здійснення.

Інструменти організації. До даної групи ми віднесли: обрахунок і соціально-економічну оцінку сільськогосподарського потенціалу та економічного стану територій; план заходів по природоохоронному спрямуванню; аналіз і нормативно-правове забезпечення з урахуванням екологічних факторів у разі приватизації та переміни форм власності.

Дослідження проблем функціонування світового та вітчизняного ринків органічних продуктів харчування дозволило виділити наступні чинники, які гальмують розвиток органічних технологій в Україні: активна підтримка екологічного сільського господарства в країнах Євросоюзу; відсутність державної підтримки виробництва органічних продуктів харчування в Україні; відсутність матеріальних стимулів конверсії сільськогосподарського виробництва; відсутність системи державної сертифікації органічних продуктів; відсутність діяльності по роз'ясненню громадянам значення виробництва та споживання органічних продуктів харчування для збереження й відновлення здоров'я та довкілля.

Виділимо основні напрями організації виробництва на екологічних засадах, на засадах планування сільськогосподарського виробництва на екологічній основі включаючи послідовні етапи (рис. 6).



Рис. 6. Етапи організації сільськогосподарського виробництва на екологічній основі

Акцентуалізація з реалізацією екологічної спрямованості аграрного виробництва закладає підвалини для диверсифікації шляхів стосовно збільшення темпів виробництва екопродукції із залученням екотехнологій у сільському господарстві, пошуки нових форм і методів господарювання, які здатні мінімізувати негативний вплив з випуску сільськогосподарської продукції на довкілля.

Нами було встановлено: економічна безпека розвитку сільськогосподарського виробництва на екологічній основі – це комплексне поняття, яке передбачає підтримку економічного розвитку сільськогосподарських підприємств з урахуванням вимог екологічної безпеки (екологічно чиста продукція, екологічно чисте виробництво, екологічно чиста агросистема) з метою забезпечення населення якісним продовольством та покращення демографічної ситуації та є передумовою досягнення продовольчої безпеки. Варто зазначити, що у світі нині спостерігається

тенденція стрімкого зростання попиту на екологічно чисту продукцію сільськогосподарського виробництва. Це відкриває досить широкі можливості для реалізації виробничо-технологічного та трудового потенціалу підприємства й успішного його розвитку. Виробництво екологічно чистої продукції стає необхідною умовою для підвищення рівня екологічної безпеки підприємства, конкурентоспроможності підприємства, подолання еколого-економічних проблем.

Список використаних джерел

1. Головченко О. М. Економічна безпека регіону в гвртвтуванні стабільності національної економіки: монографія / О. М. Головченко. – Одеса: Бакаєв Вадим Вікторович, 2008. – 399 с.
2. Гудзинський О. Д. Ризики та економічна безпека соціально-економічних систем / О. Д. Гудзинський, С. М. Судомир // Зб. наук. праць Таврійського державного агротехнологічного університету. – 2014. - № 2. – С. 35-37.
3. Гудзь О. Є. Діагностика економічних можливостей агро формувань щодо забезпечення економічної безпеки в кризових деформаціях / О. Є. Гудзь // Зб. наук. праць Подільського державного аграрно-технічного університету. – 2011. – Вип. 17, Т. 2. – С. 623-626.
4. Єрмаков О. Ю. Конкурентоспроможність продукції аграрного підприємництва в контексті інформаційного забезпечення / О. Ю. Єрмаков // Економіка АПК. – 2014. - № 8. – С. 37-38.
5. Нестеренко С. А. Управління конкурентоспроможністю господарюючих суб'єктів в аграрній сфері економіки / С. А. Несторенко // Вісник Харківського національного аграрного університету: зб. наук. праць. Серія: Економіка АПК і природокористування. – 2009. – Вип. 12. – С. 96-104.
6. Реверчук Н. Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур: монографія / Н. Й. Реверчук. – Львів, 2004. – 195 с.
7. Стадник В.П. Сутність економічної безпеки сільськогосподарських підприємств / В. П. Стадник // Інноваційні процеси економічного і соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід : тези доп. Між нар. конф. Молодих учених і студентів., 25-26 березня 2010 р. / ред. кол : А. Ф. Мельник (голова) [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2010. – С. 224-226.
8. Ярочки В. И. Система безопасности фирмы / В. И. Ярочкин. – М.: Ось-89, 1997. – 185 с.